

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: Перекладацький аналіз та інтерпретація тексту

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	
Програма навчання	Освітньо-професійна	
Галузь знань	03	Гуманітарні науки
Спеціальність	035	Філологія
Освітня програма	Технічний переклад у сфері морського бізнесу	
Цикл дисциплін	Професійна	
Курс та семестр	4 курс 7 семестр	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 академічних годин	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	Залік	

Викладачі:

Смаглій Валерія Михайлівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри «Філологія»,
red.onmu@gmail.com;

Юхимець Світлана Юріївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Філологія»
yukhymets.svetlana@gmail.com

Мета навчальної дисципліни: набуття фахівцями перекладацької компетенції у здійсненні перекладацького аналізу тексту для виконання адекватного перекладу різних за тематикою та рівнем складності англомовних автентичних різножанрових текстів; сприяти розумінню важливості адекватної передачі інформації в сучасному міжкультурному просторі; на прикладі існуючого досвіду демонстрації студентам важливості адаптації та придбання студентами теоретичних знань з аналітичних основ інтерпретації перекладів та їхнім практичним використанням під час обробки текстів перекладів з англійської мови на українську та навпаки.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН21. Володіти концептуально-методологічними знаннями про сутність лінгвістичних та перекладознавчих явищ для аналізу та ров'язання конкретних перекладознавчих проблем, навички використання термінологічного апарату перекладознавства, уміння перенести знання та вміння у перекладацьку практику письмового і усного перекладу різногалузевих текстів, використання новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій;

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- базові поняття та категорії лінгвістики тексту;
- базові поняття сучасних жанрових теорій перекладу: тип тексту, жанр тексту, мовленнєвий жанр, інформативний текст, експресивний текст, оперативний текст;
- рівні нагромадження та актуалізації інформації в тексті;
- прагматичні одиниці тексту як надфразової комунікативної одиниці;
- особливості композиції різножанрових текстів
- прийоми лінгвостилістичного аналізу тексту;
- інваріантні моделі текстів різних типів і жанрів;
- техніку перекладу текстів різних типів і жанрів

Здобувач вищої освіти вміє:

- розуміти головні терміни, процеси та закономірності сучасних жанрових теорій перекладу;
- формулювати різножанрові повідомлення іноземною мовою, здатність до ідентифікації конкретних типів текстів;
- використовувати у практиці критики та перекладу текстів одержані теоретичні знання;
- добирати різножанрову лексику в вихідній та цільовій мові для досягнення комунікативного ефекту.
- розрізняти підходи до перекладу текстів різних типів і жанрів;
- моделювати процес відтворення специфіки конкретних жанрів тексту оригіналу засобами мови перекладу;
- послуговуватися теоретичними положеннями щодо жанрової специфіки текстів для їх застосування у практиці перекладу;
- адекватно перекладати тексти ділової комунікації та офіційно-ділового стилю з урахуванням мовно-стилістичних та жанрово-композиційних особливостей вихідної та цільової культур.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2			5	6
МОДУЛЬ 1					
1	ТЕМА 1. Комунікативна лінгвістика і переклад. Роль еквівалентності та адекватності визначення якості перекладу. Інваріант перекладу. Значення і сенс перекладацького аналізу тексту.	2			4
2	ТЕМА 2. Класифікація перекладацьких помилок. Переклад як комплексне завдання. Критерії оцінки якості перекладів. Класифікація перекладацьких помилок.	2	2		8
3	ТЕМА 3. Перекладацькі норми. Жанрово-стилістична норма. Прагматична норма. Конвенціональна норма. Норма еквівалентності.	2	2		8
4	ТЕМА 4. Текст як об'єкт перекладу. Визначення терміну «текст». Лінгвістичний аналіз тексту як основа перекладацького аналізу. Визначення ПАТ.	2	2		8
5	ТЕМА 5. Алгоритм перекладацького аналізу тексту. Текст як об'єкт перекладу. Значення функціональної стилістики для перекладознавства. Алгоритм перекладацького аналізу тексту.	2	2		8
6	ТЕМА 6. Культурний компонент, або «П'ятий елемент» перекладацького аналізу тексту. Переклад як процес міжмовної й міжкультурної комунікації. Класифікації культурно-детермінованих мовних одиниць. Культурний компонент у перекладі.	2	2		8
7	ТЕМА 7. Офіційно-документальний ФС. Особливості, правила перекладу. Лінгвістичні характеристики та функціональні особливості офіційно-	2	2		8

	документального ФС. Жанри офіційно-документального ФС. Особливості і домінанти перекладу наступних жанрів: діловий лист, документи фізичних та юридичних осіб, юридичний текст, рекламний текст.				
8	ТЕМА 8. Газетно-публіцистичний ФС. Особливості, правила перекладу. Лінгвістичні характеристики та функціональні особливості художнього ФС. Жанри художнього ФС. Особливості і домінанти перекладу художнього функціонального стилю.	2	2		8
Всього:		16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Текст. Дефініція тексту. Когезія і когерентність тексту.

2. Лінгвістичні теорії жанрового перекладу.
3. Семіотичні теорії жанрового перекладу.
4. Головні положення функціональної класифікації текстів К. Райс.
5. Класифікація текстів В. Коллера.
6. Функціональні ознаки інформативних текстів.
7. Функціональні ознаки інформативних текстів.
8. Функціональні ознаки експресивних текстів.
9. Функціональні ознаки апелятивних текстів.
10. Специфіка перекладацького аналізу тексту.
11. Фактори перекладацького аналізу тексту.
12. Зовнішні фактори.
13. Внутрішні фактори.
14. Поняття жанру тексту.
15. Моделювання перекладу жанрового тексту.
16. Пресупозиції в оригіналі та перекладі.
17. Одиниця перекладу.
18. Фонема як одиниця перекладу.
19. Морфема як одиниця перекладу.
20. Слово як одиниця перекладу.
21. Словосполучення як одиниця перекладу.
22. Синтагма як одиниця перекладу.
23. Текст як одиниця перекладу.
24. Переклад угоди.
25. Переклад довідки.
26. Переклад кореспонденції.
27. Переклад грамоти.
28. Переклад наукової статті.
29. Переклад нормативних документів.
30. Переклад інструкції.
31. Переклад рекламних текстів.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Максимов С.С., Радченко Т.О. Перекладацький аналіз тексту (англійської та української мови). Київ, 2001. 105с.
2. Четверікова О. Р. Peculiarities of translation of scientific and technical texts. Ізмаїл: ІДГУ, 2008. 65 с.
3. Четверікова О.Р. Translation peculiarities and translation analysis of belletristic texts. Ізмаїл: ІДГУ, 2013. 82 с.
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова книга, 2003. 448 с.
5. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз : учбово- методичний посібник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. 240 с.

Допоміжні джерела

1. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2003. 264 с.
2. Мірам Г. Е. Основи перекладу. Київ : Ельга Ніка-центр, 2003. 240с.

Інформаційні ресурси

1. Advancing Research in Translation & Interpreting Studies:
<http://artisinitiative.org/>

[2. Перекладацький аналіз спеціального тексту](#)

http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/4171/1/Vlasova_%20Harkusha.pdf